

Nr 49

Finansutskottets betänkande rörande upprustning av riksbankens avdelningskontor i Göteborg.

Fullmäktige i riksbanken har i skrivelse den 25 november 1971 hemställt att riksdagen måtte bemyndiga fullmäktige att disponera de medel som erfordras för att bestrida kostnaderna i samband med en upprustning av riksbankens avdelningskontor i Göteborg.

Fullmäktige i riksbanken

Fullmäktige anför i sin skrivelse till riksdagen följande:

I sin skrivelse till bankoutskottet den 29 april 1970 rörande bl. a. frågan om en nedläggning av riksbankens avdelningskontor i Vänersborg (BaU 1970: 73) berörde fullmäktige behovet av en upprustning av kontoret i Göteborg. Fullmäktige anförde sålunda i detta sammanhang att Göteborgskontoret arbetar i för sedelhantering olämpliga lokaler och att dessa oberoende av Vänersborgskontorets framtid måste upprustas genom en omfattande ombyggnad, eller också måste annat kontorsutrymme anskaffas. I skrivelse den 17 september 1970 till bankoutskottet i frågan om kontorsorganisationen (BaU 1970: 73) uttalade fullmäktige vidare att någon ombyggnad av Göteborgskontoret ej komme att aktualiseras i ett konjunkturläge där detta bedömes olämpligt.

Mot bakgrund av den konjunkturavmattning som inträtt sedan de i dessa skrivelser väckta frågorna behandlades av riksdagen har fullmäktige upptagit frågan om en upprustning av Göteborgskontoret till övervägande. Inför olika alternativa möjligheter inklusive försäljning av den av riksbanken ägda fastigheten och förhyrande av andra kontorslokaler har fullmäktige stannat för att en ombyggnad av de nuvarande lokalerna är den ur såväl ekonomiska som andra synpunkter lämpligaste lösningen. I enlighet härmed har inom riksbanken arbetet med projektering av ombyggnadsalternativet igångsatts. Detta arbete har fortskridit så långt att detaljritningar beräknas föreligga senast den 1 februari 1972 att ligga till grund för anbud som avses att infordras till senast den 1 mars 1972. Normalt skulle med denna tidplan och sedan riksdagens medgivande inhämtats efter anbudens avgivande byggnadsarbetena kunna igångsättas förmodligen tidigast under försommaren 1972. Med hänsyn till den rådande arbetsmarknadssituationen och för att möjliggöra igångsättning av byggnadsarbetena snarast möjligt efter anbudsgivningen vill fullmäktige redan på detta stadium aktualisera frågan i syfte att erhålla riksdagens bemyndigande till den planerade ombyggnaden oaktat att något anbud beträffande arbetenas utförande ännu ej föreligger.

Redan upprättade ritningar ger en grund för en bedömning av arbetenas omfattning och för en överslagsberäkning av de härmed förenade

kostnaderna. I första hand avses att med ombyggnaden förbättra anordningarna för sedelhanteringen vid kontoret. Det är ej möjligt att i de nuvarande kontorslokalerna, som planerats och inretts i en tid då sedelhantering ej på samma sätt som nu dominerade verksamheten vid riksbankens avdelningskontor, i full utsträckning möta de krav som bör ställas på riksbanken i vad gäller sedelförsörjningen inom Göteborgskontorets område. Ej heller uppfyller lokalerna de krav på säkerhet för lossning och lastning vid transporter av sedlar till och från kontoret som nu bör ställas. Ombyggnadsplanen innefattar därför såväl ett mera rationellt utnyttjande av lokalerna för sedelräkning och packning av sedelremsor som en ombyggnad av valvsutrymmen och anordningar för säkrare lossning och lastning av sedlar och mynt. I planen ingår även viss modernisering och upprustning av kontorslokalerna i övrigt.

Till ledning för en bedömning av frågan närslutes principritningar rörande ombyggnaden.

Fullmäktige är beredda att under hand för vederbörande utskott redovisa de föreliggande planerna i detalj och att lämna utskottet uppgifter om gjorda beräkningar av kostnaderna.

Med återopande av det anförda får fullmäktige hemställa att riksdagen måtte bemyndiga fullmäktige att disponera de medel som erfordras för att bestrida kostnaderna i samband med en upprustning av riksbankens avdelningskontor i Göteborg i ovan skisserad omfattning.

Utskottet

Enligt 25 § lagen för Sveriges riksbank (1934: 437) må riksbanken förvärva sådana fastigheter som är avsedda för inrymmande av riksbankens kontor samt för tryckerirörelsen och papperstillverkningen. Å andra sidan stadgas i 18 § bankoreglementet (RFS 1970: 5) att riksbanken tillhörig fastighet, med undantag av sådan som har förvärvats till täckande av fordran, icke får avyttras utan riksdagens medgivande. Vidare sägs där att fråga om nybyggnad eller större reparation på bankens för rörelsen avsedda byggnader skall underställas riksdagen. Det är uppenbarligen det senare stadgandet som föranlett fullmäktiges skrivelse till riksdagen.

Med hänsyn till den rådande arbetsmarknadssituationen finner utskottet i likhet med fullmäktige det välbetänkt att den planerade investeringen vid Göteborgskontoret tidigareläggs på sätt som föreslagits. Utskottet förordar därför att riksdagen bemyndigar fullmäktige att disponera de medel som erfordras för ändamålet.

Fullmäktiges framställning aktualiserar emellertid också vissa principiella problem vilka utskottet i korthet vill beröra.

Det är således enligt utskottets uppfattning knappast tillfredsställande att riksbankslagen och bankoreglementet när det gäller investeringar i byggnader för rörelsen innehåller bestämmelser av helt olika innebörd. Som framgått av det föregående har fullmäktige enligt riksbankslagen full frihet att utan riksdagens hörande förvärva fastigheter medan där-

emot bankoreglementet kräver att nybyggnad eller större reparation på bankens fastigheter skall underställas riksdagen.

Med hänsyn till att riksdagen själv utser sex av de sju ledamöterna i riksbanksfullmäktige och årligen granskar riksbankens styrelse och förvaltning borde det enligt utskottets mening inte möta några principiella invändningar att delegera inte blott beslutanderätten beträffande förvärv av fastigheter för bankrörelsen utan jämväl beslutanderätten i fråga om nybyggnad och reparationer av sådana fastigheter till fullmäktige. Detta kräver som framgått av det föregående vissa ändringar i riksbankslagen och/eller bankoreglementet. Det torde få ankomma på fullmäktige att själva ta initiativet till att förslag till sådana ändringar utarbetas.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen bemyndigar fullmäktige i riksbanken att disponera de medel som erfordras för att bestrida kostnaderna i samband med en upprustning av riksbankens avdelningskontor i Göteborg på sätt fullmäktige skisserat samt i övrigt som sin mening ger fullmäktige till känna vad utskottet anför.

Stockholm den 7 december 1971

På finansutskottets vägnar

SVEN EKSTRÖM

Närvarande: herrar Ekström (s), Knut Johansson i Stockholm (s), Franzén (s), Burenstam Linder (m), Larsson i Karlskoga (s), Jansson (s), Löfgren (fp), Josefsson i Halmstad (s), Brundin (m), Arne Pettersson i Malmö (s), Åsling (c), fru Thorsson (s), herrar Fågelsbo (c) och Wirén (fp).

